

Teisipäev, 10 märts 2009

32. rõhutab, et on oluline, et tarbija elukohajärgne liikmesriik suudaks tõhusalt kontrollida ja piirata tema territooriumil hasartmänguteenuste osutamist ning teostada selle üle järelevalvet;

33. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles täpsustama *online*-hasartmängude maksustamise kohta;

*

* *

34. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule ja komisjonile.

Toiduainete kvaliteedi tagamine, k.a standardite harmoneerimine või vastastikune tunnustamine

P6_TA(2009)0098

Euroopa Parlamendi 10. märtsi 2009. aasta resolutsioon toiduainete kvaliteedi tagamise, kaasa arvatud standardite harmoneerimise või vastastikuse tunnustamise kohta (2008/2220(INI))

(2010/C 87 E/09)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse EÜ asutamislepingu artiklit 33;
- võttes arvesse komisjoni 15. oktoobri 2008. aasta rohelist raamatut põllumajandustoodete kvaliteedi kohta: tootestandardid, tootmisnõuded ja kvaliteedikavad (KOM(2008)0641);
- võttes arvesse oma 9. oktoobri 1998. aasta resolutsiooni põllumajandustoodete ja põllumajandusliku toidutööstuse toodete kvaliteedi kohta ⁽¹⁾;
- võttes arvesse komisjoni 2008. aasta oktoobri töödokumenti toiduainete kvaliteedi sertifitseerimissüsteemide kohta;
- võttes arvesse ühise põllumajanduspoliitika „tervisekontrolli“;
- võttes arvesse Euroopa Ülemkogu poolt komisjonile antud mandaati läbirääkimisteks põllumajanduse valdkonnas, nagu on kehtestatud komisjoni 2003. aasta jaanuari ettepanekus korra kohta WTO läbirääkimistel põllumajanduse valdkonnas ⁽²⁾;
- võttes arvesse komisjoni poolt 5. ja 6. veebruaril 2007. aastal Brüsselis korraldatud konverentsi „Toidu kvaliteeditõendid – põllumajandustoodetele lisandväärtuse andmine“;
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse ettepanekut, milles käsitletakse toidualase teabe esitamist tarbijatele (KOM(2008)0040),
- võttes arvesse kodukorra artiklit 45;
- võttes arvesse põllumajanduse ja maaelu arengu komisjoni raportit ning keskkonna-, rahvatervise- ja toiduohutuse komisjoni arvamust (A6-0088/2009),

⁽¹⁾ EÜT C 328, 26.10.1998, lk 232.

⁽²⁾ Komisjoni dokument 625/02,

Teisipäev, 10 märts 2009

- A. arvestades, et Euroopa Liidu normid toiduainete ohutuse ja kvaliteedi kohta on maailma rangeimad;
- B. arvestades, et nimetatud normid peegeldavad ELi tarbija ootusi ja annavad olulist lisandväärtust;
- C. arvestades, et tarbijad näitavad lisaks toiduohutusele üles elavat huvi ka toidu päritolu ja tootmismetodite vastu; arvestades, et Euroopa Liit on sellele huvile juba vastu tulnud ning võtnud kasutusele neli toidu kvaliteedimärki ja päritolutunnust, milleks on kaitstud päritolunimetus (KPN), kaitstud geograafiline tähis (KGT), garanteeritud traditsiooniline eritunnus (GTE) ja mahepõllunduse märgis;
- D. arvestades, et Euroopa kvaliteettooted kujutavad endast Euroopa Liidu „elavat” kultuuri- ja gastronoomiapärandit ning on seega paljude ELi piirkondade majandus- ja sotsiaalse elu oluliseks osaks, sest annavad eriti maapiirkondades võimaluse vahetult piirkonnaga seotud tegevusteks;
- E. arvestades, et tarbija seostab sertifitseerimissüsteeme kõrgema kvaliteedi tagamisega;
- F. arvestades, et Euroopa Liidu sisesed kvaliteedisüsteemid annavad ELi toodetele väga olulise konkurentsieelise;
- G. arvestades, et suured jaemüügiketid valitsevad praegu ELi toiduaineturgu ja suruvad peale nn tootenimekirjamaksu ning lisatasusid toodete müüki võtmise eest ja toote reklaamitegevuse põhjendamatult suurt hüvitamist, mis vähendavad väiketootjate võimalusi oma tooteid laialdasemalt turustada;
- H. arvestades, et eri põllumajandustoodete ja toiduainete päritolu ning omaduste üksikasjalikuks märkimiseks saab kasutada uut tehnoloogiat;
- I. arvestades, et võltsimine tekitab kahju nii tootjatele kui lõpptarbijatele,
1. tervitab komisjoni roheline raamatuga algatatud mõttearendusi ja toetab viimase soovi parandada ELi põllumajandustoodete kvaliteeti ilma tootjatele lisakulusid ja -vastutust peale sundimata;
 2. usub, et õiglase konkurentsi tagamine selliste strateegiliste kaupade nagu põllumajandustoodete ja toiduainete puhul on esmatähtis eesmärk ja ELi üldistes huvides; peab esmatähtsaks luua õiglase konkurentsi tingimused ka importkaupade puhul, mis ei vasta tavaliselt normidele, mis on võrreldavad ühenduse omadega; usub, et Euroopa Liidu siseturule juurdepääsu omavate kolmandatest riikidest pärinevate toodete suhtes kohaldatavad ELi kvaliteedistandardid tuleks samuti kehtestada Maailma Kaubandusorganisatsiooni (WTO) lepingu raames;
 3. peab vajalikuks tugevdada kontrolli ja suurendada kooskõlastamist eri asutuste vahel, et tagada imporditud toiduainete vastavus ELi normidele keskkonnakaitse, toiduohutuse ja loomade heaolu valdkonnas; võtab teadmiseks põllumajandusnõukogu 19. detsembri 2008. aasta järeldused imporditud põllumajandustoodete ohutuse ja ühenduse normide järgimise kohta, kuid osutab sellele, et kõnealustes järeldustes puudub kindel poliitiline tahe ühenduse kontrolli tugevdamiseks kolmandates riikides;
 4. rõhutab, et kvaliteedipoliitika on otseselt seotud ühise põllumajanduspoliitika tulevikuga ja väljakutsetega, mis puudutavad kliimamuutust, bioloogilise mitmekesisuse kaitsmist, energiavarustust ja veevarude majandamist;
 5. on seisukohal, et toorainete hinna üldiselt kõrge taseme kontekstis ei tohi algatusi tootmise suurendamiseks kasutada ettekäändena normide langetamiseks;

Teisipäev, 10 märts 2009

6. kinnitab veel kord, et toiduohutuse, looma- ja keskkonnakaitse rangemate normide eesmärk on aidata saavutada toote kvaliteedi kõrge tase, mis annab põllumajandustootjatele märgatava konkurentsieelise ja et põllumajandustootjatel peab seega olema ka võimalus teenida tagasi ELi toiduohutuse, looma- ja keskkonnakaitse nõuete tõttu tehtud kulutused; on arvamisel, et kui põllumajandustootjatele konkurentsieelise andmine ei aita neil ELi nõuete tõttu tehtud kulutusi tagasi saada, peaksid kulutuste tagasisaamisel mängima peamist rolli ühise põllumajanduspoliitika vahendid, mida Euroopa põllumajandustootjad peaksid kasutama toiduohutuse, loomade heaolu ja keskkonnakaitse tagamiseks põllumajanduses;

7. usub, et Euroopa Liidu kvaliteedipoliitika peaks olema tihedalt seotud ühise põllumajanduspoliitika reformimisega pärast 2013. aastat; on arvamisel, et Euroopa Liidu roll peab selle poliitika raames olema Euroopa põllumajandustoodete ja toiduainete kvaliteedistandardite kehtestamise eesmärgil toetav ning seda eelkõige rahaliste vahendite tähenduses; rõhutab, et rohkem on vaja toetada tootjaorganisatsioone, et eelkõige mitte halvendada väiketootjate olukorda;

8. juhib tähelepanu, et Euroopa Liit kohustub taimegeneetiliste ressursside toidu ja põllumajanduse tarbeks kasutamise rahvusvahelises lepingus võtma meetmeid geneetiliste ressursside säilitamiseks; kutsub komisjoni seetõttu üles looma spetsiaalseid müügitoetusprogramme, millega ergutatakse geneetilisest erosioonist ohustatud taimeliikide kasutamist; rõhutab, et sellisel viisil muudetakse põllumajandus- ja aianudustootjate jaoks atraktiivsemaks taimegeneetiliste ressursside loetelusse kantud liikide kasvatamine ning et väljasuremisohus põllumajanduslike loomaliikide jaoks tuleks luua vastavad müügitoetusprogrammid;

9. tuletab meelde, et maailma põllumajandusturgude jätkuv liberaliseerimine on toonud ELi tootjatele kaasa vahetu rahvusvahelise konkurentsi ning et iga nende suhtes kehtestatav lisameede võib nende konkurentsivõimet kahanendada, kuid võib osutada ELi põllumajandustootjate jaoks ka eeliseks, kui neil õnnestub oma toodetega turul silma paista ja vastutasuks toetusi saada; tuletab ka meelde, et ELi põllumajandustootjad saavad muuta tarbijate nõudmised enda jaoks eeliseks, varustades tarbijaid kohapeal toodetud kvaliteetsete toodetega ja järgides rangemaid loomade heaolu ja keskkonnakaitse nõudeid;

10. rõhutab eelkõige, et kaubandusega mitteseotud küsimustes peab komisjon jõudma WTOga toimuvate läbirääkimiste raames sellise tulemuseni, et võimalikult palju imporditavaid tooteid vastaksid samasugustele nõuetele, nagu esitatakse ELi põllumajandustootjatele, nii et ELi toiduohutuse, looma- ja keskkonnakaitse nõuetele vastavates olevate põllumajandustoodete kvaliteet annaks põllumajandustootjatele selge konkurentsieelise;

11. tunneb muret suurte jaemüügiketide mõju pärast ELi toiduainete üldisele kvaliteedile ja samuti asjaolu pärast, et turud, millele on iseloomulik väga kontsentreeritud turundus, näitavad suundumust ühtlustumise ja põllumajandusliku toidutööstuse toodete sortimendi kahanemise poole, mis toob kaasa traditsiooniliste toodete väiksema esindatuse ning poolfabrikaatide leviku; teeb komisjonile ettepaneku võtta teadmiseks vajadus kehtestada eeskirjad mõningate hulgiostjate poolt korraldatavate nn tagurpidioksjonite kohta, sest nendel on kvaliteetoodete jaoks laastavad tagajärjed;

Tootmisnõuded ja turustamisstandardid

12. väljendab muret ELi põhistandardisüsteemi keerukuse ja arvukate ettekirjutuste pärast, millega Euroopa Liidu põllumajandustootjad peavad end kooskõlla viima; pooldab lihtsustatud süsteemi ja nõuab, et iga uut eeskirja peab olema võimalik hinnata sobivuse, vajalikkuse ja proportsionaalsuse kriteeriumide alusel;

13. nõuab turustamisstandardite edasist lihtsustamist, selgitades kohaldatavaid põhikriteeriume; nõuab eksitava kasutamise vältimise eesmärgil ELi suuniste väljatöötamist üldiste kindlaksmääratud mõistete, nagu „vähese suhkruisaldusega”, „madala süsinikdioksiidi heitega”, „dieettoit” ja „looduslik” kasutamist käsitlevate ELi suuniste välja töötamist;

Teisipäev, 10 märts 2009

14. tunneb muret asjaolu pärast, et enamik ELi tarbijaid ei saa toiduahela kohta ammendavat teavet, seda eelkõige toote ja tooraine päritolu osas; pooldab tooraine tootmise kohale kohustuslikus korras viitamist päritoluriigi märgistusena, et tulla sellisel viisil vastu tarbijate soovile saada rohkem teavet ostetava toote päritolu kohta; usub, et sellist süsteemi tuleks kohaldada ka töödeldud toiduainete puhul ning on seisukohal, et sellisel puhul tuleks pidada tähtsaks põhikoostisainete ja tooraine päritolu ning tuua välja nende päritolukoht ja toote kõige hilisema töötlemise koht;

15. on seisukohal, et päritoluriigi äramärgimise kohta on hea näide Austraalia mudel (võttes siiski arvesse Euroopa Liidu eri tootmissektorite iseärasusi), sest selles süsteemis tuuakse välja toote eri valmistusetapid näiteks kujul „toodetud [...]”, juhul kui toit on valmistatud Austraaliast pärit või kohapeal valmistatud koostisosadest, või „valmistatud [...]”, juhul kui toitu on Austraalias põhjalikult töödeldud, lisaks on veel olemas märgistus „valmistatud [...] riigi kohalikest või imporditud koostisosadest”; tuletab meelde, et ka Euroopa Liidu teised peamised kaubanduspartnerid, nagu Ameerika Ühendriigid või Uus-Meremaa, kasutavad sarnaseid tootemärgistussüsteeme;

16. on seisukohal, et lubamatu on kehtestada toiduohutusstandarditega vastavuses olevate toodete suhtes turustusnorme, millega takistatakse selliste toodete sisenemist turule väljanägemise, kuju või suuruse alusel;

17. on arvamisel, et ELi üldine kvaliteedimärgis, näiteks tekstiga „valmistatud Euroopa Liidus”, peab andma lõppkokkuvõttes tulemuseks, et ELi toodetel on võimalik tänu nende valmistamisel aluseks võetud nõudlikele standarditele turul positiivselt eristuda;

18. on seisukohal, et toodete märgistamisel tuleks julgustada turustusnormide järgimist pigem vabatahtlikkuse alusel kui kohustuslikus korras; on siiski arvamisel, et seda laadi ühtlustatud määratluste kasutuselevõtmine eesmärgiga rahuldada kõiki osalejaid võib erinevate toitumisharjumuste ja -traditsioonide tõttu olla seotud raskustega ning lisaks kasvaks teabehulk, millega kliendil tuleb silmitsi seista, ja tekiks vajadus luua järelevalvesüsteem kõnealuste märgete kasutamise kontrollimiseks;

19. pooldab meetmete võtmist ELi eeskirjade lihtsustamiseks, kui need ei too kaasa kõnealuste eeskirjade kahjustamist, ja piirata valdkondi, kus toimub isereguleerimine; on seisukohal, et ühiseid turustamisstandardeid on vaja ning et neid on võimalik tõhusamalt kindlaks määrata; leiab sellest tulenevalt, et vastava valdkonna ühenduse õigusaktide vastuvõtmise tavapärase õigusloomemenetlusena tuleks julgustada kaasreguleerimismenetlust; nõuab riikide pädevate asutuste ja toiduainesektori esindajate ning põllumajandustootjate kaasamist nimetatud menetlusse;

Euroopa Liidu kvaliteedisüsteemid

20. rõhutab, et toidukvaliteedisüsteemid peaksid tarbijatele andma teavet ja tagama koostisainete kohaliku päritolu ja tootmistehnoloogia autentsuse; on seepärast seisukohal, et selliseid kavasid tuleb teostada ja rakendada tugevdatud kontrolli ja jälgimissüsteemidega;

21. leiab, et on hädavajalik kehtestada läbipaistvamad ja tarbijatele tuntud märgistussüsteemid ning et nii ELi toodete kui ka kolmandatest riikidest ELi imporditud toodete päritolu läbipaistev märgistamine eeldab oluliste, toote omadusi määravate põllumajanduslike koostisosade päritolu esitamist;

22. on seisukohal, et märgistusega KPN originaaltoodete eranditu kasutamine toorainena peab olema tagatud ainult juhul, kui kaitstud nimetust kasutatakse etiketil ja töödeldud toote reklaamimisel; rõhutab, et sellisel viisil hoitakse ühelt poolt ära tarbijate eksitamine ja teiselt poolt suurendatakse nõudlust kaitstud päritolunimetusega toodete järele;

23. peab otstarbekaks eeskirjade kehtestamist mõistete „mäe-“ ja „saare-“ kasutamiseks, sest see annaks asjaomastest halvemas olukorras piirkondadest pärit põllumajandustoodetele ja toidule olulise lisaeealise; on arvamisel, et mõistete „mäe-“ ja „saare-“ kasutamisel tuleb kohustuslikus korras lisada toote päritoluriiki;

24. juhib tähelepanu, et keskmise kliendi jaoks ei ole kaitstud päritolunimetuse ja kaitstud geograafilise tähise vaheline erinevus selge ja et tuleks korraldada teavituskampaania selle erinevuse teadvustamiseks;

Teisipäev, 10 märts 2009

25. ei ole nõus rangemate hindamiskriteeriumide kehtestamisega, näiteks ekspordivõimaluste ja säästvusga seotud kriteeriumide osas; juhib tähelepanu, et on näiteid toodete kohta, mida küll ei ekspordita, kuid mis on sellele vaatamata kohaliku majanduse kujunemise ja sotsiaalse ühtekuuluvuse säilitamise jaoks väga olulised;
26. kinnitab, et päritolunimetuse tähis on oluline Euroopa pärand, mida ei tohi kaotada nii selle märkimisväärse majandusliku dünaamilisuse kui ka sügava sotsiaal-majandusliku mõju tõttu, mida see arvukates ELi piirkondades avaldab; leiab, et see on kvaliteeditagatis, mida tuleb toetada eriti päritolunimetuste haldamise tugevdamise kaudu neid taotlenud ühenduste poolt; on seisukohal, et kõnealused andmed aitavad tarbijal toodete hulgast valikut teha;
27. on seisukohal, et kaubamärkide ja päritolunimetuste erinevusi tuleks paremini selgitada ja on vaja võtta meetmeid, et kohaldada konkreetset ühenduse kehtivaid õigusakte, milles on sätestatud, et kaubamärki, mis hõlmab kaitstud päritolunimetust / kaitstud geograafilist tähist või viitab nendele, ei tohi registreerida ettevõtjad, kes ei esinda nimetatud kaitstud päritolunimetuse või kaitstud geograafilist tähisega toote tootjaorganisatsiooni; peab ülioluliseks viia vastavate eelarvevahendite toel läbi reklaamikampaaniaid, et selgitada tarbijatele kõnealuste avalike sertifitseerimissüsteemide eeliseid;
28. usub, et geograafiliste tähistega toodete kvaliteedi säilitamise ja maine hoidmise huvides peaksid geograafiliste tähistega toodete tootjate käsutuses olema vahendid, mis võimaldavad neil toodetud kaupade kogust asjakohaselt hallata;
29. on arvamusel, et kui kaitstud geograafilise tähisega toodet kasutatakse mitmest põhikoostisainest koosnevas valmistootes ja kaitstud geograafilise tähisega toote omadusi on muudetud, peab kaitseorganisatsioonidel või pädeval asutusel olema võimalus viia läbi sihipäraseid kontrolle, et jälgida, et kaitstud geograafilise tähisega toote omadused ei oleks liiga suurel määral muutunud;
30. pooldab registreeritud nimetuste paremat kaitset, eelkõige kõnealuste toodete teataval pakendamise ja turustamise etappidel väljaspool tootmispiirkonda, kus esineb kõnealuste nimetuste kuritarvitamise oht; nõuab ühenduse eeskirjade kohaldamist, milles keelatakse juba registreeritud kaitstud geograafilise tähisega või kaitstud päritolunimetusega piirkonnast pärineva sarnase nimetusega märgiste registreerimine;
31. pooldab ühiste eeskirjade väljatöötamist geograafiliste tähistega toodete tootjate jaoks, et määrata kindlaks geograafilise tähisega seotud nõuete tingimused ning nende kasutamine töödeldud toodete märgistamisel;
32. pooldab kaitstud päritolunimetuse registreerimise menetluse lihtsustamist ning registreeringu saamise tähtaja lühendamist;
33. rõhutab, et kaitstud päritolunimetuse pakutav kaitse on liikmesriigiti erinev; peab soovitavaks ühtlustada nimetatud valdkonna õigusaktid ja menetlused, eelkõige *ex officio* kaitset käsitlevaid norme silmas pidades;
34. on veendunud, et päritolunimetuste rahvusvahelist kaitset tuleb tugevdada; kutsub komisjoni üles suurendama WTO läbirääkimiste raames jõupingutusi kaitstud geograafilise tähisega toodete kaitse parandamiseks (kaitse laiendamise tähenduses vastavalt intellektuaalomandi õiguste kaubandusaspektide lepingu (TRIPS) artiklile 23 kõikidele toodetele ja kaitstud geograafilise tähisega toodete mitmepoolse registri loomise tähenduses) eelkõige poliitilisel tasandil, aga ka uute riikide WTOsse võtmise läbirääkimiste ja kahepoolsete lepingute üle praegu toimuvate läbirääkimiste raames;

Teisipäev, 10 märts 2009

35. on arvamisel, et ELi poolne nimetatud rahvusvaheline kaitse peaks hõlmama nii ekspordivad tootjad kui ka neid, kes tooteid ei ekspordi ning olenevalt toodete nimetuste tegeliku loata kasutamise ohust võib kaitse olla ELi piires erinev, nii et nimetuste loata kasutamise suure ohuga tooted, mis eksporditakse, on WTO raames kaitstud, samal ajal kui nimetuste loata kasutamise väiksema ohuga ja pigem kohaliku müügituruga toodete tarbeks võiks soovitada lihtsustatud menetlust, millest tuleks pärast liikmesriikide poolset tunnustamist teavitada komisjoni (võrreldav praeguse esialgse kaitsega), ja millele kohalduks ühenduse õiguskaitses;

36. juhib tähelepanu, et kolmandate riikide territooriumil kasutatakse süstemaatiliselt loata teatavaid nimetusi, millega eksitatakse tarbijaid ja seatakse ohtu originaaltoodete maine; rõhutab, et nimetuse kaitsmine kolmandas riigis on äärmiselt kaua aega võttev menetlus, mida eraldatud tootjarühmadel on raske saavutada, sest igas riigis on erinevad kaitseskeemid ja -menetlused; kutsub komisjoni üles nõuandvalt tegutsema ja andma tootjarühmadele oskusteavet või osutama õigusabi kokkulepete sõlmimisel kolmandate riikidega;

37. on seisukohal, et üks olulisemaid meetmeid oleks ühenduse ja riigi tasandi kontrollid kaitstud päritolunimetuse ja geograafilise tähise kasutamise üle ja toetab rangeid karistusi selliste nimetuste lubamatu kasutamise ärahoidmiseks sellisel viisil, et liikmesriigid oleksid kohustatud kaitstud tähiste loata kasutamise või võltsimise juhtudel neid karistusi automaatselt kohaldama; teeb ettepaneku vastava sätte lisamiseks nõukogu 20. märtsi 2006. aasta määruse (EÜ) nr 510/2006 (põllumajandustoodete ja toidu geograafiliste tähiste ja päritolunimetuste kaitse kohta) ⁽¹⁾ artiklisse 13; pooldab kaitstud päritolunimetuse taotlemise lihtsustamist ning liikmesriikide ametivõimude poolseid rangeid kontrole, et kindlaks teha kõikide tootmisetappide toimumine teatavas geograafilises piirkonnas;

38. on arvamisel, et kaitstud päritolunimetust ja kaitstud geograafilist tähist käsitlevate eeskirjade rakendamise osas teostatav turu järelevalve tõstab liikmesriikide halduskulusid, kuid aitab oluliselt kaasa tõhusamale kaitsele; pooldab ühenduse tehnilise abi pakkumist kontrollide teostamiseks liikmesriikides, et ELi territooriumil oleks tagatud kaitstud päritolunimetuse ja kaitstud geograafilise tähisega toodete võimalikult ühtne kaitse;

39. leiab, et nimetatud süsteemide kohta teabe jagamiseks ja nende populariseerimiseks on vaja võtta nii siseturul kui ka kolmandates riikides lisameetmeid, kasutades selleks ühenduse rahalist abi; usub, et ELi toodete kvaliteeti käsitlevate ELi teabe- ja edendusprogrammide osas tuleb suurendada ühenduse kaasrahastamise määra; loodab, et komisjon toetab kolmandates riikides ka edaspidi kaitstud geograafilise tähise kontseptsiooni, korraldades koos kaitstud geograafilise tähisega toodete tootjarühmadega rohkem tehnilise abi missioone;

40. soovib asutada Euroopa Tootevaliteedi Amet, mis teeks tihedat koostööd Euroopa Toiduohutusametiga ning toiduainete kvaliteedi tagamise eest vastutavate komisjoni talitustega; amet langetaks otsuseid ka kolmandate riikide üha arvukamate taotluste kohta kaitstud päritolunimetuste, kaitstud geograafiliste tähiste ja garanteeritud traditsiooniliste eritunnustega toodete tunnustamiseks;

41. rõhutab, kui oluline on tarbija valikuvabaduse seisukohalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu 22. septembri 2003. aasta määrus (EÜ) nr 1829/2003 geneetiliselt muundatud toidu ja sööda kohta ⁽²⁾; kutsub komisjoni üles esitama õigusloome ettepaneku ka selliste loomsete toodete, näiteks piima, liha ja munade märgistamiskohustuse kohta, mille tootmiseks toidetakse loomi geneetiliselt muundatud söötadega;

42. toetab garanteeritud traditsiooniliste eritunnustega toodete süsteemi säilitamist ja lihtsustamist; väljendab pettumust nimetatud vahendi toimimise suhtes, kuna praeguseni on olnud võimalik registreerida vaid väga väike arv garanteeritud traditsioonilisi eritunnuseid (kaksikümmend registreeritud eritunnust ning kolmkümmend menetlemisel olevat taotlust); rõhutab, et nõukogu 20. märtsi 2006. aasta määruse (EÜ) nr 509/2006 (põllumajandustoodete ja toidu garanteeritud traditsiooniliste eritunnuste kohta) ⁽³⁾ artikli 3 lõikes 2 teisena nimetatud garanteeritud traditsiooniliste eritunnuste nimekiri – mille puhul ei ole toote või toidu nimetuse kasutamine tootjatele reserveeritud – tuleks kaotada, sest see muudab garanteeritud traditsiooniliste eritunnuste kaitse nõrgemaks; juhib tähelepanu, et garanteeritud traditsiooniliste eritunnuste eeskirjad on endiselt võrgustike kaitsmise oluliseks vahendiks ja teatavate tingimuste täitmisel jääb alles märkimisväärne arenguruum;

⁽¹⁾ ELT L 93, 31.3.2006, lk 12.

⁽²⁾ ELT L 268, 18.10.2003, lk 1.

⁽³⁾ ELT L 93, 31.3.2006, lk 1.

Teisipäev, 10 märts 2009

43. peab traditsioonilise toote määratlust määruses (EÜ) nr 509/2006 sõnastatud kujul ebapiisavaks; on seisukohal, et garanteeritud traditsiooniliste eritunnuste staatuse muudaks väärtuslikumaks traditsioonilise toode seostamine riigiga, kus vastavat traditsiooni järgitakse, või siis kõnealuste tähistuste kasutamine ainuüksi traditsioonilisi eeskirju järgivate tootjate poolt;

44. on seisukohal, et ELi põllumajanduses on suur kasvupotentsiaal mahepõllumajanduslikul tootmisel ning et selle edendamise programmidega tuleb tõsta ELi logo usaldusväärsust; nendib, et ehkki ühenduse valdkondlik määrus sätestab ühtse standardi, kohaldatakse sertifitseerimismenetlusi liikmesriikides erinevalt, kuna mõned neist delegeerivad kulukad kontrollimisülesanded kas kontrolliasutustele või teistele riiklikult akrediteeritud organitele; märgib, et sertifitseerimismenetlused on liikmesriikides erinevad ja lisaks sellele kulukad; nõuab mahepõllumajanduslikes toodetes sisalduvate keelatud taimekaitsevahendite ülempiiri käsitlevate õigusaktide ühtlustamist; toetab põhimõtteliselt ELi mahepõllunduse märgise kasutuselevõtu ettepanekut;

45. on seisukohal, et on vajalik mahepõllumajanduslike toodete kontrolli- ja sertifitseerimisasutuste ja -menetluste liigituse suurem standardiseerimine, et tarbijatele oleks võimalik garanteerida kindlus ja usaldusväärsus mahepõllumajanduslike toodete uue ELi logo abil, mis tagab tootmise, kontrollimise ja sertifitseerimise ühtsed kriteeriumid ELi tasandil ning aitab kaasa probleemide lahendamisele ja mahepõllumajanduslike toodete siseturu veelgi tõhusamale arendamisele;

46. on arvamisel, et muude kui mahepõllumajanduslike toodete märgistamine viisil, mis jätab mulje, et tegemist on mahepõllumajanduslike toodetega, võib takistada mahepõllumajanduslike toiduainete ühtse turu arengut ELis; väljendab seetõttu muret seoses püüdlustega laiendada ökomärgise kasutamist ka toiduainetele, mida ei toodeta kooskõlas mahepõllumajanduse põhimõtetega;

47. pooldab kolmandatest riikidest imporditud töötlemata ja töödeldud mahepõllumajanduslikele toodetele kohustuslikus korras päritoluriigi märkimist, sõltumata ELi mahepõllunduse märgise kasutamisest;

48. on arvamisel, et mahepõllumajanduslike toodete siseturu paremaks toimimiseks:

- tuleb kolmandatest riikidest imporditud töötlemata ja töödeldud mahepõllumajanduslikele toodetele märkida päritoluriiki, sõltumata ELi mahepõllunduse märgise kasutamisest,
- tuleb suurendada ELi märgise usaldusväärsust mahepõllumajandustoodete edendusprogrammide kaudu,
- tuleb kehtestada mahepõllumajandustoodetes keelatud taimekaitsevahendite piirmäärad,
- tuleb kontrollida probleemi seoses topeltsertifitseerimisega, mida hulгимүүјјад paljudel juhtudel nõuavad, kuna see takistab mahepõllumajandustoodete piisavat kättesaadavust ELi turul,
- tuleb mittepõllumajanduslike toodete märgistus, millele seoses mahepõllumajandusliku tootmismeetodiga viidatakse, mahepõllumajanduslike toodete märgistusest selgelt eristada;

49. tervitab traditsiooniliste ja ökoloogiliste toodete ametite rajamist liikmesriikide tasandil; usub, et igas liikmesriigis peaksid olema kas avalik- või eraõiguslikud ning nii tootjate kui ka tarbijate poolt tunnustatud ametid, mille ülesanne on teostada järelevalvet ökoloogilise ja kvaliteetse tootmise üle ning sellist tootmist edendada;

50. tunnistab, et tarbijatel on üha kasvavad nõudmised toidu ja toiduainete kvaliteedi suhtes, mitte ainult ohutuse, vaid ka eetiliste kaalutluste tõttu, nagu keskkonnasäästlikkus, loomade heaolu kaitse ja geneetiliselt muundatud organismide (GMO) tehnoloogia; kutsus komisjoni üles esitama kriteeriumeid kvaliteedialgatusetele, nagu vabatahtlikud „GMO-vaba” märgistussüsteemid, mis tagavad tarbijatele selge valikuvõimaluse;

Teisipäev, 10 märts 2009

51. on arvamisel, et tuleb edendada keskkonnasäästlikke tootmismeetodeid; avaldab seetõttu kahetsust, et puuduvad ühenduse eeskirjad integreeritud tootmise kohta, mis võimaldaksid seda laadi tootmise lisaeeliseid esile tõstvat reklaami- ja turustuskampaaniate abil juhtida tähelepanu ELi tootjate jõupingutustele;

Sertifitseerimissüsteemid

52. leiab, et standardite harmoneerimise ELi eeskirjade ei ole vajalikud; peab täiendavate sertifitseerimissüsteemide loomist toiduainete märgistamiseks ELi tasandil tarbetuks, sest tagajärjeks oleks juba olemasolevate süsteemide väärtuse vähenemine ja tarbijate eksitamine;

53. rõhutab, et kvaliteetkaubamärkide väljatootamine koos sellega seotud teavitustegevusega ei tohi tootjate jaoks kaasa tuua halduskoormuse suurenemist; on seetõttu arvamisel, et tootjatele tuleks kõnealuste kaubamärkide kasutamist silmas pidades anda algatusõigus ning et ühenduste asutuste sekkumine piirduks kõnealuste kaubamärkide kaitsega eesmärgiga tagada tootjatele asjakohase hüvitise maksmine nende kulu- tuste eest ja tarbijate kaitse võltsingute ja muude pettuste eest;

54. rõhutab, et olemasolevad sertifitseerimissüsteemid peaksid lisaks õiguslike eeskirjade järgimisele hoolika järelevalve kaudu tagama ka toiduohutuse teised olulised elemendid, näiteks jälgitavuse; rõhutab, et sertifitseerimismõõded kajastavad ühiskonna nõudmisi ja seetõttu on vaja eraldada põllumajandustootjatel tekkivate kulude katmiseks riiklikke toetusi; on seisukohal, et tuleks edendada tootjaorganisatsioonide aktiivsemat koostööd, sest üksikute põllumajandustootjatel ei ole võimalik kaubanduse liialdatud sertifitseerimiseeskirju vaidlustada;

55. juhib tähelepanu, et erasertifitseerimissüsteemid ei täida käesoleval ajal eesmärki abistada tootjaid tarbijatele asjaomaste toodete omaduste selgitamisel, vaid muutuvad lihtsalt turule sisenemise vahendiks, suurendavad sellega põllumajandustootjate halduskoormust ning on paljude toiduga tegelevate jaekaubandusettevõtete jaoks hea äri; leiab, et kõnealuste sertifitseerimissüsteemide liigset arvu ei tohiks edendada, sest tootmissektori ühe osa jaoks tähendavad need turulepääsu piirangut;

56. juhib tähelepanu, et erasertifitseerimissüsteemide praegune liigne arv takistab sektori teatava osa turule sisenemist ja et kõnealused süsteemid ei aita kaasa toote omaduste tarbijatele paremal viisil selgitamisele; kutsub komisjoni üles tegutsema erasertifitseerimissüsteemide vastastikuse tunnustamise suunas, et takistada nende liigset arvu ja kvaliteettoodete turult väljatõrjumist; peab vajalikuks ühenduse suuniste väljatöötamist, mis katavad aspekte, mida kõnealuste süsteemidega ei oleks võimalik reguleerida, näiteks väärtust lisavad mõisted ja tähised, mis tuleks kindlaks määrata objektiivsete skaalade ja andmete alusel;

57. juhib tähelepanu, et piirkondlikel toodetel on kohaliku majanduse ja kohalike kogukondade jaoks suur tähtsus, nii et registreeritud geograafiliste tähiste arvu piiramisele suunatud ettepanekud tuleb tagasi lükata;

58. leiab, et ei ole vajadust traditsiooniliste toodete uute edendusalgatuste väljatöötamiseks, kuna see võib kaasa tuua garanteeritud traditsiooniliste eritunnuste süsteemi väärtuse vähenemise;

59. nõuab koostöö tihendamist Euroopa Standardiorganisatsiooniga ning alternatiivsete mehhanismide, nagu HACCP (ohuanalüüsi ja kriitiliste kontrollipunktide süsteem), laialdasemat rakendamist;

60. märgib, et rahvusvahelises plaanis on Euroopa Liidul olnud peamiste kaubanduspartneritega konkurentsipüsime probleeme; väljendab muret seoses kiirelt areneva majandusega riikidest pärinevate toodete survega, mis ei täida samu ohutus- ja kvaliteedistandardeid ning mille üle teostatakse puudulikku kontrolli; kinnitab sellega seoses veel kord vajadust rakendada „kvalifitseeritud turulepääsu kontseptsiooni“, mida Euroopa Parlament on kinnitanud paljudes oma resolutsioonides;

Teisipäev, 10 märts 2009

61. nõuab võtmeturgudel kahepoolsete kokkulepete sõlmimist ning kokkuleppeid võltsimise vastu võitlemiseks; on arvamisel, et komisjon peaks selgitama rahvusvahelise kaubamärkide kaitse valdkonna küsimusi, kaasa arvatud kaitstud päritolunimetuste, kaitstud geograafiliste tähiste ja garanteeritud traditsiooniliste eritunnuste kaitse osas;

Muud aspektid

62. toetab tegevust Euroopa Liidu toiduainete kvaliteedi ja toiduohutuse poliitikast saadava kasu võimalikult ulatuslikuks reklaamimiseks; avaldab kahetsust, et avalikkusel ei ole hõlpsat juurdepääsu igakülgele teabele Euroopa Liidu panuse kohta nimetatud valdkonnas; soovib komisjonil ja liikmesriikidel tugevdada ELi toodetele kehtivate kvaliteedi- ja toiduohutusstandardeid puudutavad teavitus- ja edendustegevust;

63. rõhutab ELi poolse rahastamise võimalikku rolli selles valdkonnas; märgib, et ühenduse osalusmäär „lähenemisetapis olevate liikmesriikide“ kvaliteediprogrammides on kuni 75 %; juhib tähelepanu krediititingimuste karmistumisele väiketootjatele ülemaailmse finantskriisi kontekstis, mis kärbib oluliselt nimetatud tootjate juurdepääsu kaasrahastamisele;

64. on arvamisel, et tuleks edendada põllumajandustootjate poolt vahetult juhitavaid turge, kus müüakse kohalikke ja hooajalisi tooteid, sest see tagab kvaliteetoodete õiglase hinna, tugevdab toote ja kasvatuspiirkonna seotust ning julgustab tarbijaid tegema teavitatud kvaliteedil põhinevaid valikuid; on seisukohal, et liikmesriikides tuleks edendada müügiplindade loomist, kus tootjatel on võimalik oma tooteid tarbijatele vahetult pakkuda;

65. nõuab müügitoeetusprogrammide loomist kohalike turgude jaoks, et edendada kohalikke ja piirkondlikke töötlemis- ja turustamisalgatusi; on arvamisel, et seda saab teha näiteks tootjate ühistute kaudu, mis suurendavad lisandväärtust maapiirkondades ja pikkade transporditeede vältimise kaudu on heaks näiteks kliimamuutusega võitlemisel;

*

* *

66. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule ja komisjonile.

2006. ja 2007. aasta konkurentsipoliitika aruanded

P6_TA(2009)0099

Euroopa Parlamendi 10. märtsi 2009. aasta resolutsioon 2006. ja 2007. aasta konkurentsipoliitika aruannete kohta (2008/2243(INI))

(2010/C 87 E/10)

Euroopa Parlament,

— võttes arvesse komisjoni 25. juuni 2007. aasta aruannet 2006. aasta konkurentsipoliitika kohta (KOM(2007)0358) ja 16. juuni 2008. aasta aruannet 2007. aasta konkurentsipoliitika kohta (KOM(2008)0368);

— võttes arvesse komisjoni 7. juuni 2005. aasta riigiabi tegevuskava „Vähem ja paremini suunatud riigiabi: riigiabi reformikava 2005–2009“ (KOM(2005)0107);

— võttes arvesse oma 14. veebruari 2006. aasta resolutsiooni riigiabi reformi 2005–2009 kohta ⁽¹⁾;

⁽¹⁾ ELT C 290 E, 29.11.2006, lk 97.